

**SIFIR
ATIK**

SIFIR ATIK PROJESİ - 2018

SIFIR ATIK PROJESİ

2

İçerik

- Genel Bilgiler
- Sıfır Atık Uygulamaları
- Bakanlığımızdaki Uygulamadan Örnekler
- İl Müdürlüğümüzdeki Mevcut Çalışmalar
- Kurumlar Tarafından Yapılacak Çalışmalar

SIFIR ATIK PROJESİ

3

- Atıkların kontrol altına alınması ve gelecek nesillere temiz ve gelişmiş bir Türkiye bırakılması hedefiyle, Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız tarafından yürütülen projenin, öncelikli olarak kamu binalarında uygulanması hedeflenmektedir.
- Bu kapsamda Cumhurbaşkanlığı Külliyesi ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız binalarında uygulanmaya başlanan proje çerçevesinde, sıfır atık kültürünün kurumlarda yaygınlaştırılması amaçlanmaktadır.
- Cumhurbaşkanlığı ofislerinde ve yemekhanesinde etkin şekilde uygulanan projenin tüm kamu kurumlarına yayılması hedeflenmektedir.

SIFIR ATIK PROJESİ

4

- Bakanlığımızca hazırlanan Sıfır Atık Projesinin açılış toplantısı Cumhurbaşkanımızın eşi Sayın Emine ERDOĞAN Hanımefendi'nin önderliğinde Çevre ve Şehircilik Bakanımız Sayın Mehmet ÖZHASEKİ tarafından 26/09/2017 tarihinde gerçekleştirilmiş olup, proje Cumhurbaşkanlığı Külliyesi ve Bakanlığımızda uygulanmaya başlanmış ve projenin Bakanlığımız tarafından 2018-2022 yılları arasında aşamalı olarak uygulamaya geçirilmesi hedeflenmiştir.

SIFIR ATIK PROJESİ

5

Kademelendirme

Ankara 2018

1. Kademe
2019

2. Kademe
2020

3. ve 4.
Kademe
2021

5. ve 6.
Kademe
2022

İstanbul, İzmir, Kocaeli, Antalya,
Bursa, Eskişehir, Muğla

Tekirdağ, Denizli, Bolu, Edirne,
Yalova, Çanakkale, Kırklareli,
Adana, Kayseri, Sakarya, Aydın,
Konya, Isparta

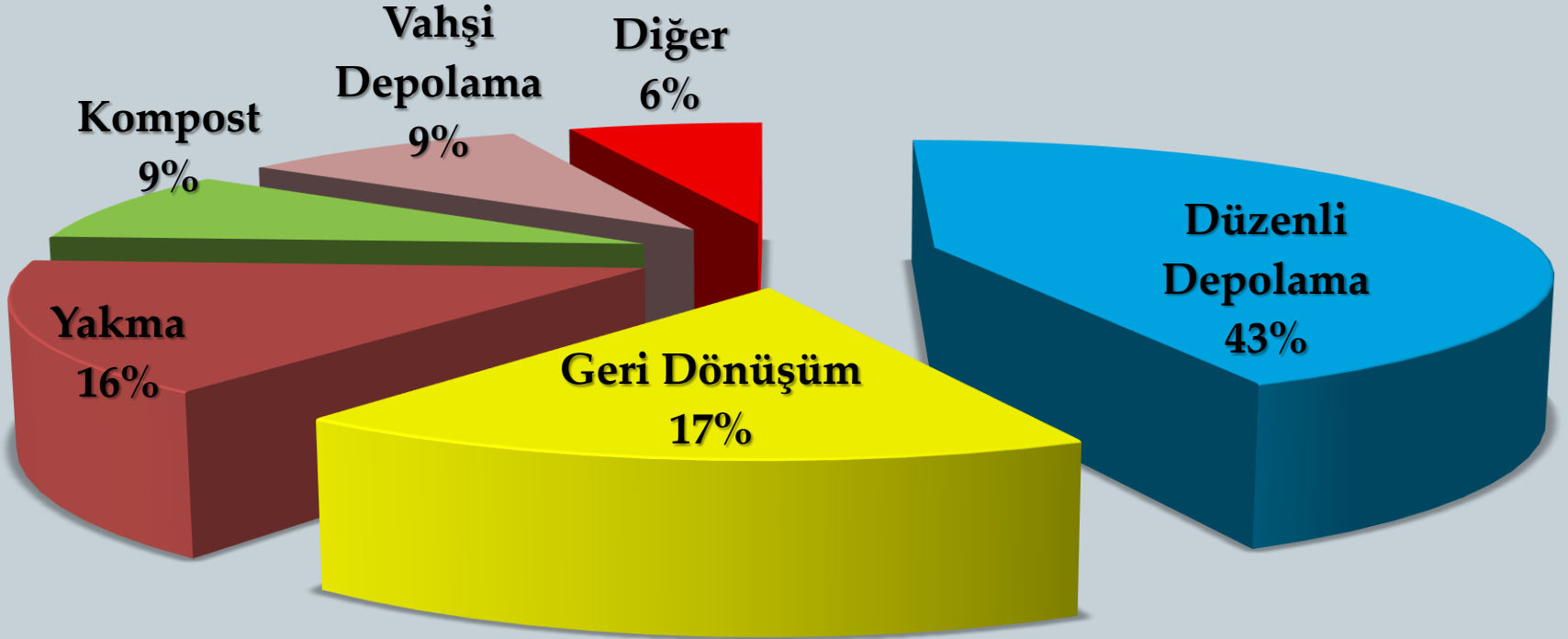
Balıkesir, Manisa, Mersin, Uşak, Burdur, Bilecik,
Karabük, Zonguldak, Gaziantep, Trabzon, Karaman,
Samsun, Rize, Düzce, **Nevşehir**, Amasya,
Kütahya, Elazığ, Kırşehir, Kırıkkale, Malatya,
Afyon, Artvin, Erzincan, Hatay, Kastamonu, Bartın,
Sivas, Çorum

Adıyaman, Ağrı, Aksaray, Ardahan, Batman, Bayburt,
Bingöl, Bitlis, Çankırı, Diyarbakır, Erzurum, Giresun,
Gümüşhane, Hakkari, Iğdır, Kars, Kahramanmaraş,
Kilis, Mardin, Muş, Niğde, Ordu, Osmaniye, Siirt,
Sinop, Şanlıurfa, Şırnak, Tokat, Tunceli, Yozgat, Van

- Kamu Kurum/Kuruluşları
- Alışveriş Merkezleri
- Terminaller (Havaalanı, otogar, gar, liman)
- Eğitim Kurumları (Üniversiteler, okullar, enstitüler, yurtlar)
- Askeri Birlikler
- Sağlık kurumları (Hastaneler, aile sağlığı merkezleri...)
- Eğlence ve dinlenme tesisleri (Otel, restoran, eğlence merkezi vb.)
- 1000 ve üzeri çalışanı bulunan büyük sanayi tesisleri...

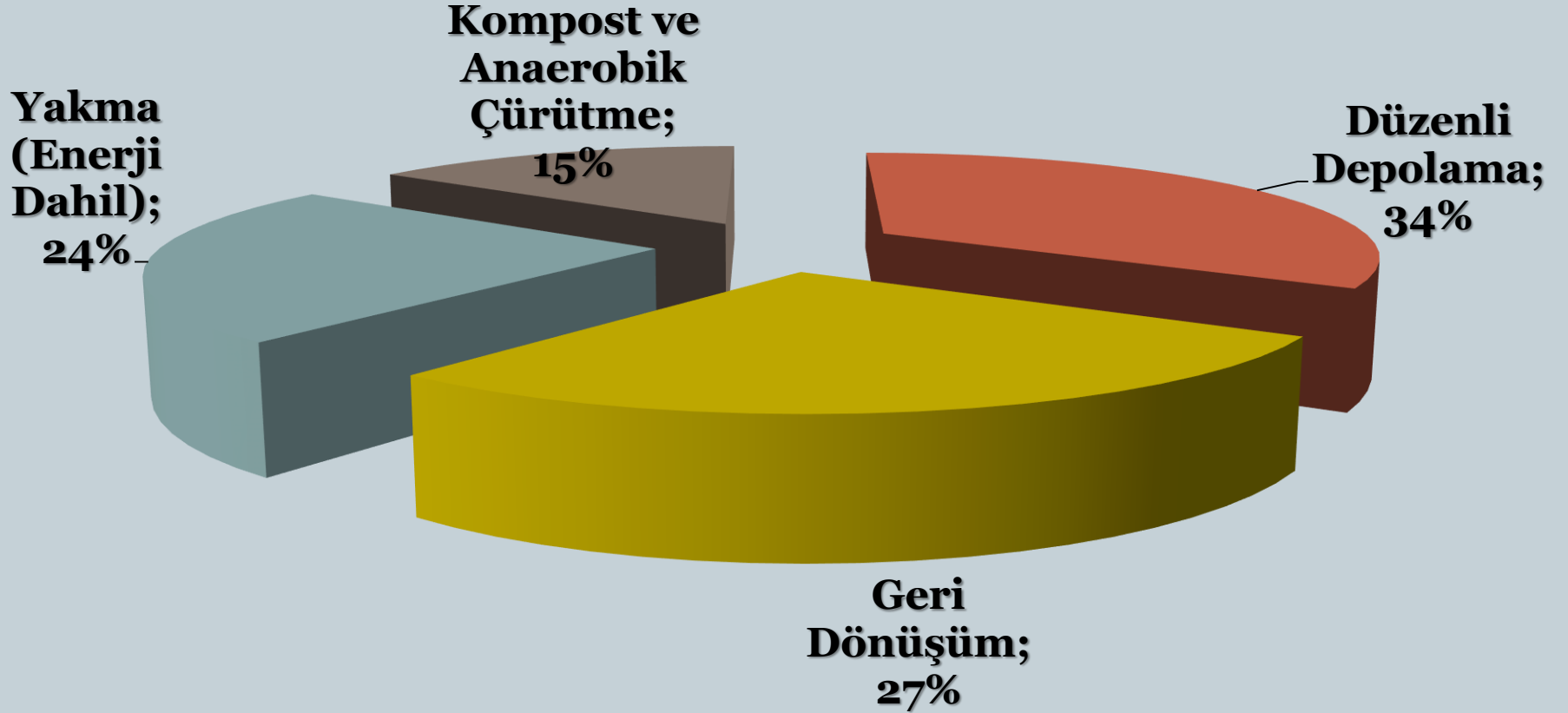
DÜNYA'DA DURUM

7

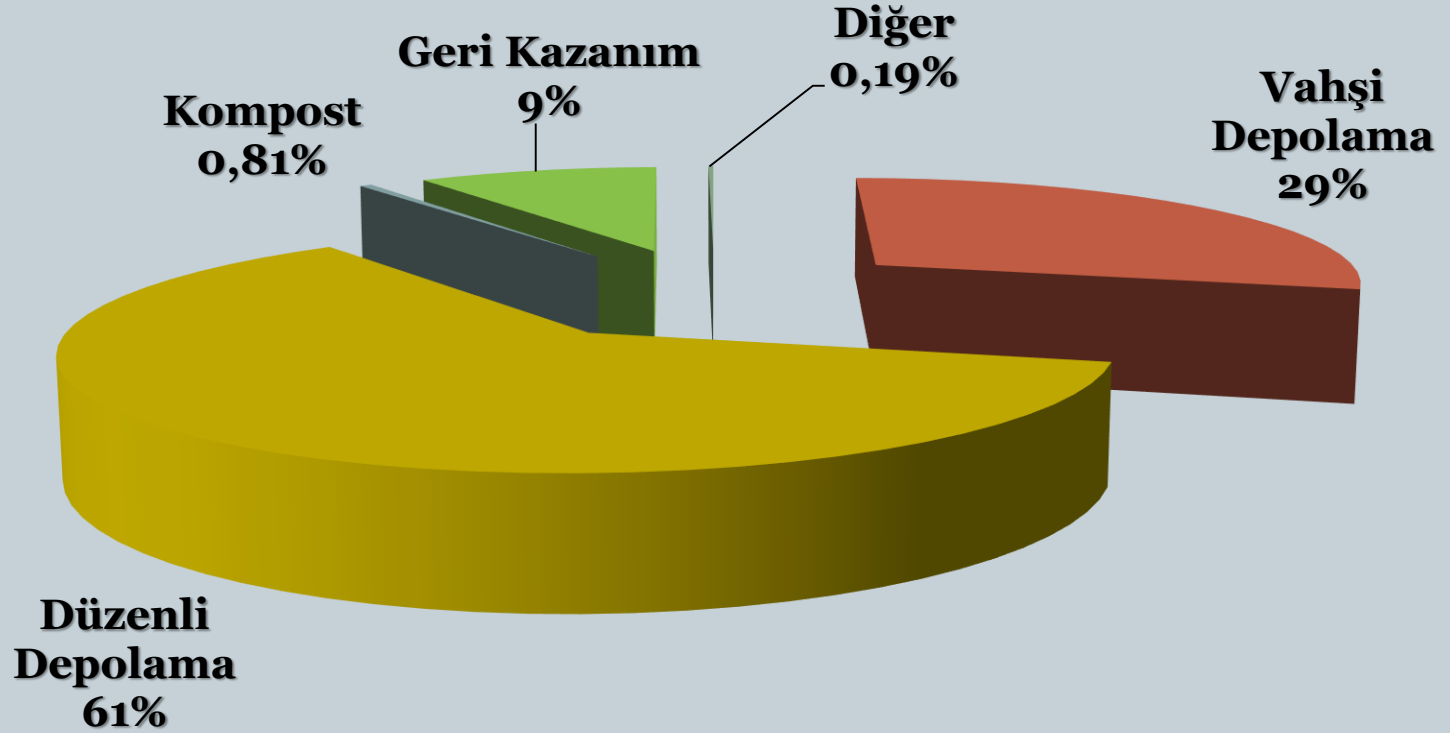
AVRUPA'DA DURUM

8

ÜLKEMİZDE DURUM

9

Kaynak: TÜİK

2016 Toplam Atık Miktarı : 31 583 000 ton
Yıllık 1 milyar TL ekonomik değer kaybediyoruz!

SIFIR ATIK PROJESİ

10

Sıfır Atık: İsrafın önlenmesi, oluşan atığın azaltılması, atıkların geri dönüştürülmesini kapsayan atık yönetim felsefesi olarak tanımlanan bir hedeftir. Bireysel yada kurumsal olarak uygulanabilmektedir.

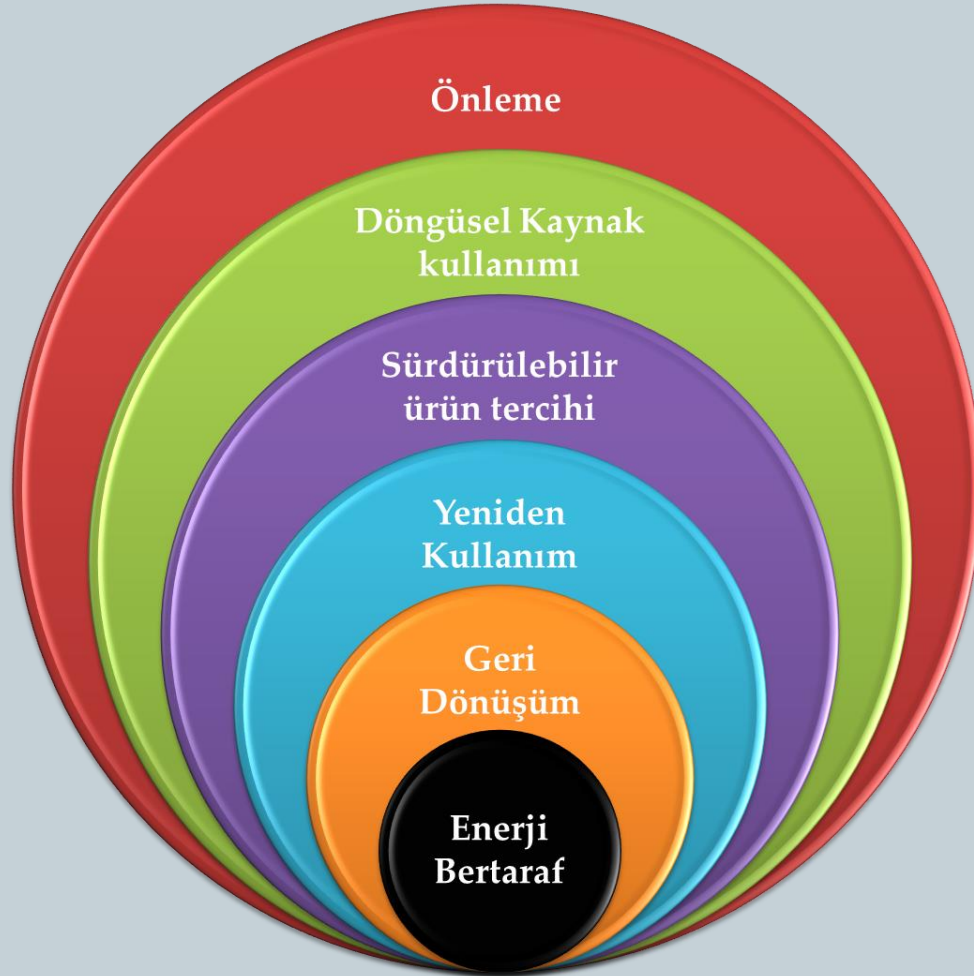
- Projenin web sayfası:

<http://sifiratik.csb.gov.tr>

Söz konusu web sitesine, sıfır atık sistemi ile ilgili genel bilgilerin yer aldığı Sıfır Atık El Kitapçığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında yürütülen Sıfır Atık Projesi ile ilgili bilgilendirme sunumu, Sıfır Atık Uygulama Rehberi ve atıklarla ilgili faydalı bilgiler yüklenmiş olup web sayfası sürekli güncellenmektedir.

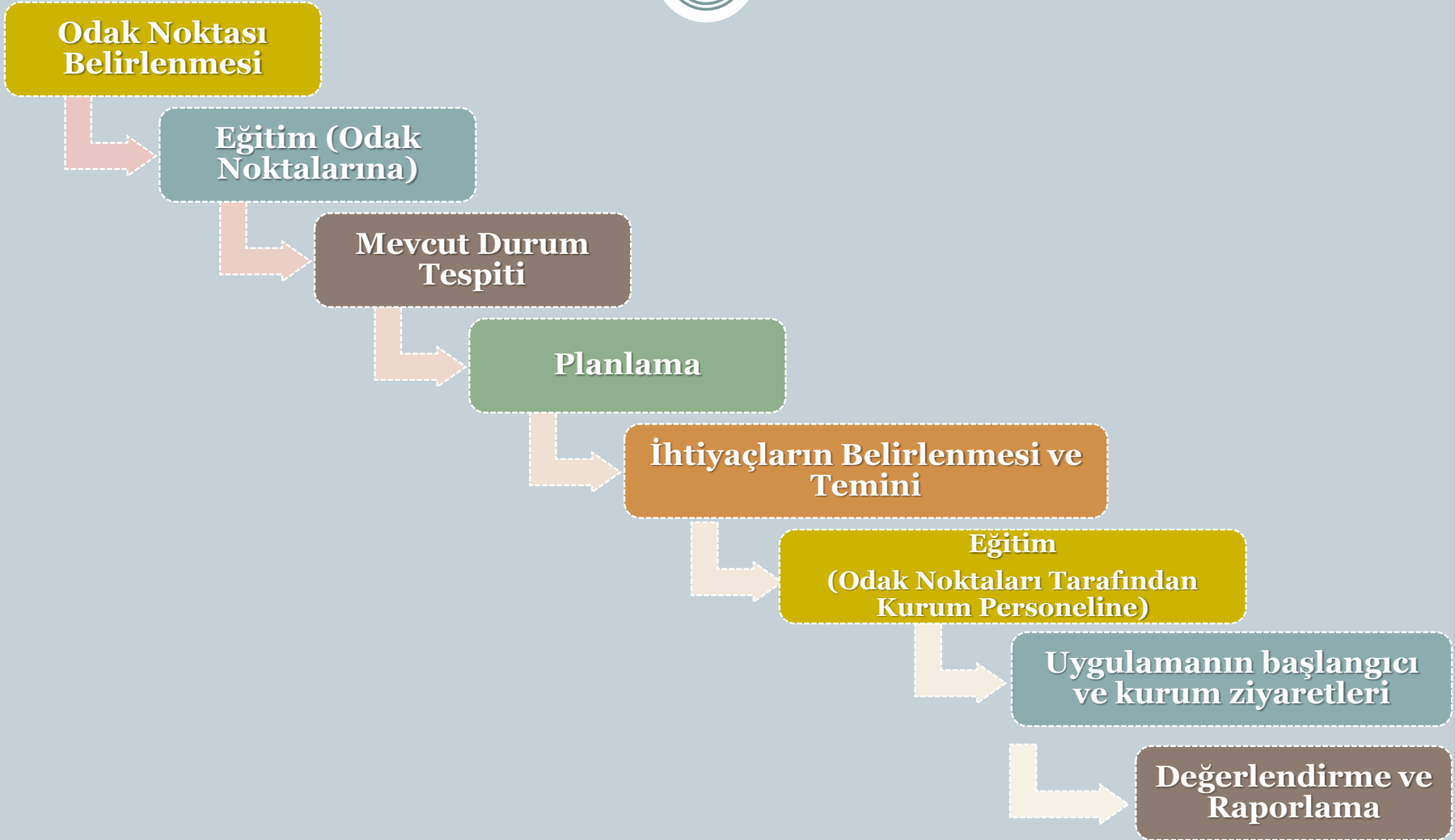
HİYERARŞİ

12

YOL HARİTASI

13

ODAK NOKTASI

14

Kurumdaki sıfır atık yönetiminin etkin ve verimli bir şekilde uygulanmasından, sistemin kurulmasından, izlenmesinden sorumlu

Her kurumdan sıfır atık yönetimini yürütecek ve yönetecek **bir asil bir de yedek** odak noktası belirlenmelidir.

Odak noktaları kurumlarında '**Sıfır Atık Proje**' ekiplerini oluşturur.

SIFIR ATIK YÖNETİMİ SORUMLUSU

Birim Odak
Noktaları

Temizlik
Görevlileri

Atık Geçici
Depolama Alanı
Sorumluları

Bakım-Onarım
Sorumluları

ODAK NOKTASI

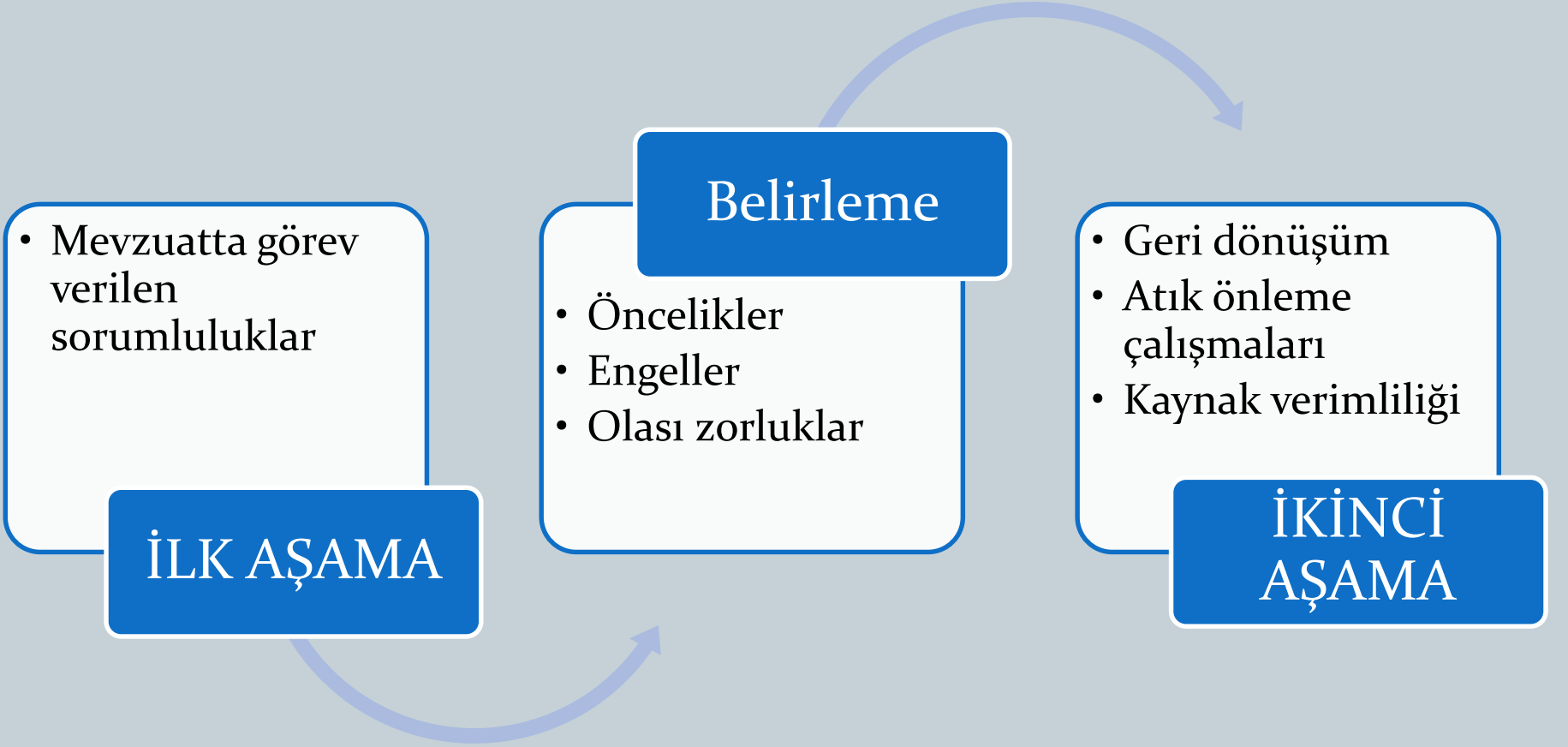
15

**ODAK
NOKTASI
NE İŞ
YAPAR?**

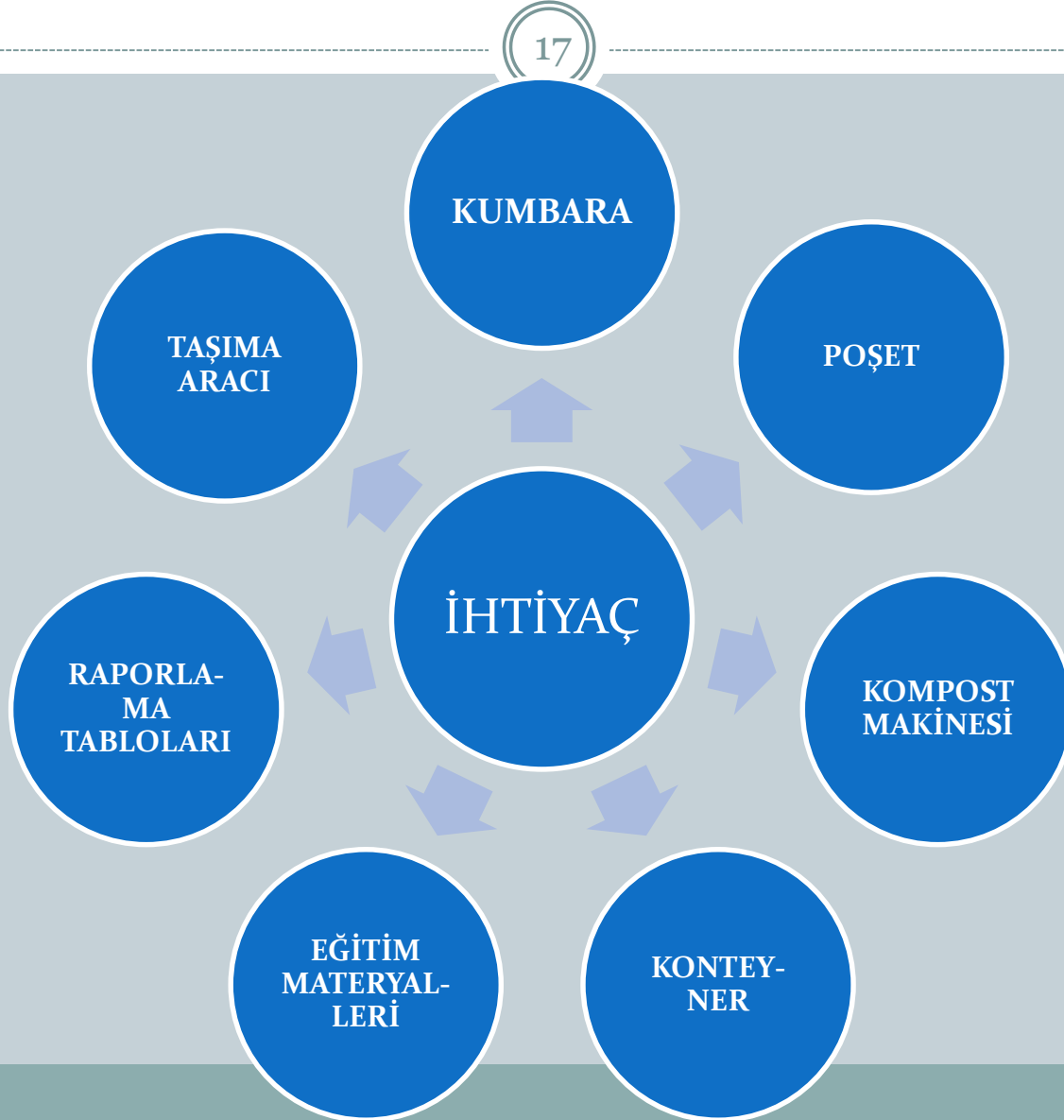
PROJE PLANLAMASI

16

İHTİYAÇ BELİRLEME

17

BAKANLIK UYGULAMALARI

18

Plastik Atıklar

Geri
Dönüşüm

Kağıt Atıklar

Geri
Dönüşüm

Cam Atıklar

Geri
Dönüşüm

Metal Atıklar

Geri
Dönüşüm

Atık Piller

Ülkemizde 9.000 ton/yıl piyasaya sürülen-%10 toplanan miktar.

Çevre ve insan sağlığına zarar verir - Ağır metaller içerir.

İçerisinde bulunan ekonomik değere sahip metallerin geri kazanımını yapılır.

Atık Floresan

Kırılarak içindeki cıva kontrol altına alınmaktadır.

Su Yönetimi

- Fotoselli musluk
- %70 oranında su tasarrufu sağlamaktadır.

Gri su

- Lavabolarda kullanılan suların toplanarak filtrasyon ve dezenfeksiyon işlemi sonrası rezervuarlara verilmesidir.
- 3000 kişilik kamu kurumunda gri su sayesinde ayda 200-300 m³ civarında su tasarrufu sağlanmaktadır.
- Yağmur suları toplanarak sulamada, araç yıkamada kullanılmaktadır.

BAKANLIK UYGULAMALARI

27

2017 Ekim	Toplanan Miktar (kg)	Enerji tasarrufu (kwh)	Engellenen sera gazı miktarı (ton)	Tasarruf	
Kağıt	57.418	235.414	10,2	976	Ağaç
Plastik	13.599	78.521	0,6	218	Varil petrol
Cam	3.022	127	0,1	3,6	ton hammadde
Metal	1.511	970	0,1	2,0	ton hammadde
Toplam	75.550	315.031	11,0		

Plastik

Kağıt

Cam

Metal

Kompozit

Ahşap

Tekstil

Organik

Geri
Dönüşmeyen

Hacimli
Atık

TEHLİKESİZ
ATIKLAR

TEHLİKELİ ATIKLAR

Yağ
Filtreleri

Atık Yağ

Atık Motor
Yağı

Bitkisel atık
yağ

Tıbbi atık

Tıbbi Kesici
delici

Aydınlatma

Atık ilaç

Kontamine
ambalaj

Ev
aletleri

Kontamine
Bez, üstübü

Televizyon,
Monitör

Basınçlı
Kaplar

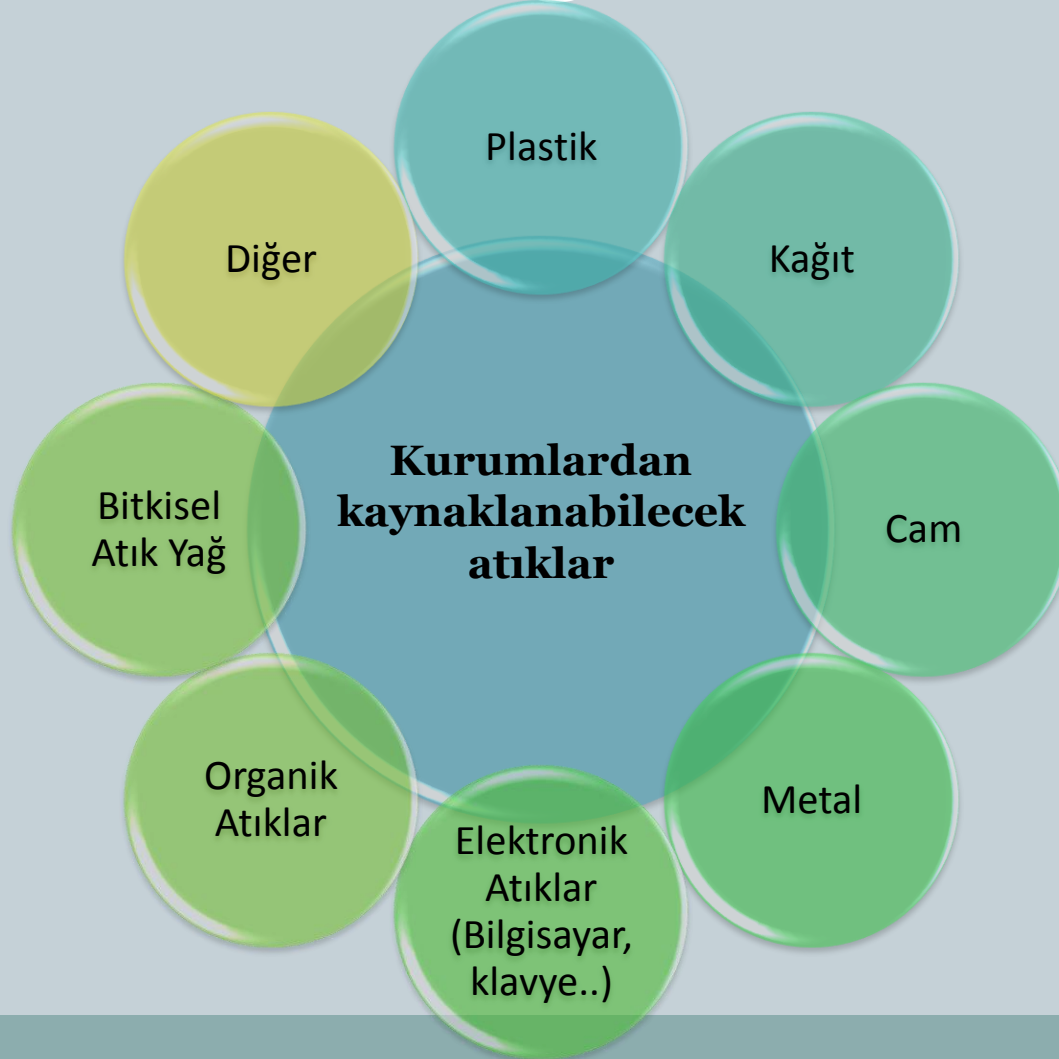
Bilişim ve
Telek.

Pil ve akü

Kartuş,
toner

KURUM ATIKLARI

30

ÖRNEK RENK SKALASI

31

ÖRNEK GÖRSELLER

32

Üzerinde bu işareti
gördüğünüz hiçbir
şey çöp değildir...

Dünyamız, evimiz

Dönüştürülebilir atıkların çöpe gitmesini önleyelim.

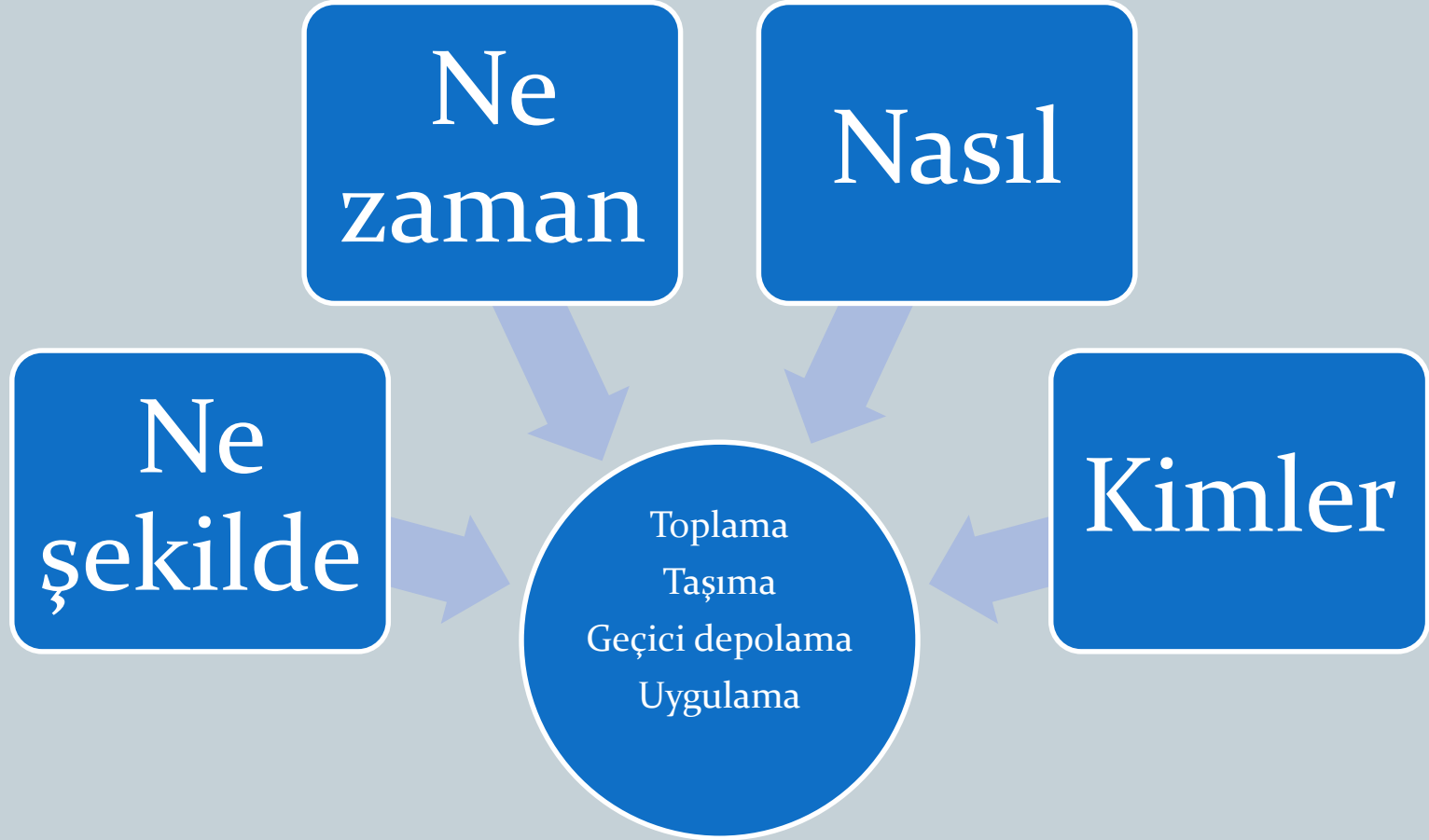
T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

"SIFIR ATIK PROJESİ"

TALİMATNAME

33

GEÇİCİ DEPOLAMA ALANI

34

Geçici depolama alanının yeri belirlenir

Tasarımı yapılır

İnşaatı tamamlanır

Depolama konteynerleri yerleştirilir

Tabelalar asılır.

Kullanıma hazır hale getirilir

Müdürlüğümüze ait Hizmet Binasında ambalaj atıkları her katta bulunan kaynağında ayırma kutularında toplanacak ve bu konuda Çevre İzin ve Lisans Belgesi bulunan bir firma tarafından haftalık olarak alınmaktadır.

Müdürlüğümüz hizmet binasında bulunan yemekhane kaynaklı bitkisel atık yağlar Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği'ne uygun sızdırmaz plastik bidonda ve geçirimsiz zemin üzerinde geçici depolanmakta olup lisanslı bir firmanın yine lisanslı aracı ile periyodik olarak teslim alınacaktır.

Bitkisel
Atık Yağ

Biyodizel

İL MÜDÜRLÜĞÜMÜZDE YAPILACAK ÇALIŞMALAR

37

Müdürlüğümüze ait hizmet binasında oluşan kullanım ömrü dolmuş yazıcı tonerleri, kartuşları ile flüoresan lambalar depoda ayrılan alanda geçici olarak depolanacaktır.

Müdürlüğümüz hizmet binasında yapılan tadilat çalışmalarında oluşan tehlikesiz atıklar Tehlikesiz Atık Toplama Ayırma Belgesi bulunan bir firmaya belirli periyotlarda sevk edilmesi sağlanacaktır.

- Müdürlüğümüz faaliyetleri sonucu oluşan atık piller, her katta yer alan atık pil kutularında biriktirilmekte ve TAP Derneği'ne gönderilmektedir.

- 2018 yılı Mart ayında Müdürlüğümüzde çalışan tüm personele, Müdürlüğümüz faaliyetleri sonucu oluşan tüm atıkların kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımı ile geçici depolanmasında dikkat edilecek hususlar konusunda bilgilendirme toplantısı yapılmıştır.
- Atık ekibi tarafından haftalık bazda hizmet binasında kontroller yapılarak aksayan noktalar da anında müdahale edilerek düzeltilmekte ve bu konu ile ilgili talimatname hazırlanacaktır.
- Ayrıca, Müdürlüğümüzde oluşan tüm atıkların envanter bilgileri de tutularak bu sayede ülke ekonomisine sağlanan katkı da yaklaşık olarak hesaplanacaktır.

İl Müdürlüğümüz atık envanter tablosu

ATIK TÜRLERİ

[illegible]

KURUMLAR TARAFINDAN YAPILACAKLAR

43

- Kurum amirlerinin proje hakkında bilgilendirilmesi
- Kurum Odak Noktalarının belirlenmesi
- Kurumlarca belirlenen odak noktalarına Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından eğitim verilmesi
- Kurumlarda mevcut durumda oluşan atık tür ve yaklaşık miktarlarının belirlenmesi
- Atıkların kaynakta ayrı toplanması ve geçici depolanması amacıyla ihtiyaçların (toplama ekipmanı, depolama alanı vb.) belirlenmesi

KURUMLAR TARAFINDAN YAPILACAKLAR

44

- Kurumlar tarafından Proje Talimatnamesi' nin hazırlanması
- Kurum bazında atıkların kaynağında ayrılarak toplanmaya başlanması
- Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü teknik ekiplerince Kurum ziyaretleri yapılarak projenin verimliliğinin değerlendirilmesi
- Üç aylık periyotlarda, Kurum bünyesinde oluşan atıkların envanterinin Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne iletilmesi

